

'Danskeren'
is the
Only SEMI-WEEKLY
DANISH NEWSPAPER
Published in U. S. A.
It is owned by
"THE UNITED DANISH KV.
LUTH. CHURCH"
and is published
Dan. Luth. Publ. H.
Blair, Nebr.

Danskeren.

„Danskeren“
er det eneste danske Blad
i Amerika, der udkommer
to Gange
om Ugen
udgives af
DANISH LUTH. PUB. HOUSE,
BLAIR, NEBRASKA.
Bøger-Skriver, trykker
og tryk-paerlorer.

En vildig Eksplosion.

180 Tons Dynamit foranrager voldsom Jordrystelse.

En hel By ødelagt, flere Hundrede Mennesker kommen til Stede, dog kun to dræbt.

Kenosha, Wis., 9. Marts. — Den lille By Pleasant Prairie ødelagdes i Dag, og flere Stater ryddedes af en vildig Eksplosion, den største i Krudtindustriens Historie i Amerika. Paa det Sted, hvor den store Easton Hand Krudtfabrik stod, er der kun en Bygning tilbage og ellers et stort Hul i Jorden. Den lille By Pleasant Prairie ligger spredt milevidt ud over Landet, som om den kunde være fejlet bort af en uhyrlig Naand. Hvor Baaningshuse og Butikker stod for 12 Timer siden, er der nu nogle brandende Kloder og glovede Mursten. Vagnene tilfældig i Randshyberne Truesdale og Bristol, henholdsvis tre og fire Mil fra Ulykkesstedet. 300 Sjæle er ødelagt.

Det er næsten et Under, at kun to Mennesker omkom. Et af Ofrene er C. S. Thompson, Bestyrer af „Glaze“ Fabrikken, hvor den første Eksplosion fandt Sted. Han var i Fabrikken, da Eksplosionen skete, og man har ikke set ham siden. Miss Willie Finch, en Søster i Elgin, Ill., døde af Ulykkeligheden. Hun sad ved sin Symaskine, da Eksplosionen indtraf; hun sprang op; ifreg og faldt død om.

Blandt de mange saarede var Mrs. Ernest Bonnell fra Kenosha. Hun blev livsfarlig saaret. Hun var i en Groceriebutik og havde sit lille Barn paa Armen, da Eksplosionen skete. Søsten blev bange og løb løbsk, og Mrs. Bonnell blev kastet til Jorden. Barnet faldt ved i Vinden af Vognen og blev fundet uskadt.

Der skete i det hele fem Eksplosioner. De foranragedes ved Sprængningen af 80,000 Ottinger Giant Powder; 25,000 Ottinger Krudt, som var under Tilvirkning og 180 Tons Dynamit. Over Ottinger Giant Powder indeholdt 25 Pund af Sprængstoffet eller nok til at sprænge et helt Regiment i Luften.

Nem Gange hovede Jordflaaden sig under Ulykkelserne, og fem Gange faldt den tilbage i sine gamle Følger; hver Gang tog den Ruinerne af Bygningen, som blev revet i Stykker af Ulykkelserne med sig.

Den første Ulykkelse skete Kl. 8.15. Svad Karjagen til denne var, vil man maasse aldrig faa opdaget. En Gnist var det maasse, som forvandlede „Glazing“ Fabrikken til et Ildhav.

Saa kom der to Eksplosioner til saa hurtigt efter den første, at det høstes som et eneste forfærdeligt Brag. Der var en Pause af nogle faa Minutter, hvorpaa to Eksplosioner fulgte hurtigt efter hinanden. De meldte, at Branden havde naaet Krudtet og Dynamitten.

Pleasant Prairie var en lille By med smaa Sjæle og havde 700 Beboere. Over 60 Huse blev ødelagt, og flere Hundrede Mennesker blev uden Hus.

Næsten i Kenosha var næsten lige saa stor som i Pleasant Prairie; de to Byer ligger jo kun seks Mil fra hinanden. I den vestre Del af Kenosha blev hvert eneste Spejlskruide knust. Alle troede først, at det var Jordbævs, og Folk styrkede ud af deres Huse.

I Macine, Corlis og alle Byer i en Omkreds af 100 Mil skædes Ulykkelser. Der kom Forspørgsler her til over Telefonen fra Milwaukee,

Chicago, Grand Haven, Mich., og South Bend og Michigan City, Ind., og mange andre Byer, da man fik at vide, at Karjagen til Ulykkelserne var en Eksplosion i Nærheden af Kenosha.

Underretningen om, at Krudtfabrikken i Pleasant Prairie var sprængt i Luften, blev telefoneret til Kenosha, men uden Detailler, og al videre Forbindelse blev afsaaret. Underretningen kaldte imidlertid Hundreder af Mennesker her fra Kenosha til Ulykkesstedet, deriblandt Løgere og Engpassiere, og næsten hver eneste Automobil i Byen var i Brug. Da disse ankom, var der fuldt af Panik i den lille By. Mange af de saarede havde ikke faaet Tilsyn. Byens eneste Løge blev belejret af lidende Mand og Kvinder og Børn, og han arbejdede med Hælskræfter for at give dem Lindring.

Et Ekstratog paa Northwestern Banen blev ogsaa forværet herfra, og de værst saarede blev bragt om Bord i dette, og deres Saar blev forbandet paa Vejen. Da dette Tog forlod Pleasant Prairie, var der ikke andre Mennesker tilbage end nogle „Downy“ Sheriffs, som bevogtede Stedet. Ikke et Hus stod tilbage.

Hundreder, maasse Tusinder blev let saaret. I flere Minutter efter Eksplosionen regnede det i den omkringliggende Egn af Murbrokker, Kloder og Jernstykker. 64 lave Bygninger var sprængt i Luften.

Kl. 1 næste Morgen stod en Bygning og truede med at gentage Ulykkelserne fra Aftenen forud, saa nær som den kunde gentages i den forulykkede Egn. Bygningen er et Concrete Dynamitkammer med 16 Tons af det farlige Sprængstof. Hvorfor ingen Eksplosion skete er ikke let at forstaa.

At ikke flere Mennesker mistede Livet, tilskrives nogen den Omstændighed, at Indbyggerne i det hjemlige Distrikt har haft saa mange Erfaringer med de farlige Sprængstoffer, som fabrikeres i deres lille By, at de gjorde det eneste, som de har gjort under lignende Omstændigheder, de sprang af Sted, saa rask de kunde — bort fra Byen, saa langt de kunde komme. Da de hørte det første Brag, lattede de af Sted.

Det finansielle Tab vil man maasse ikke faa fuld Rede paa, for flere Dage er gaaet. Fabrikken ovedsættes af Dupont de Nemours Co., af hvilken den var en Branch, til \$1,600,000. Men det store Tab af Spejlskruer, Bygninger, som blev forrøvet, og mindre Bygninger, som styrkede sammen, er det ikke let at overse. Nogle mener, at dette Tab beløber sig til nok en Million Dollars. Tabet af Husene i Pleasant Prairie og Bristol anslaaes til \$500,000. Det samlede Tab vil efter dette Overslag blive \$2,500,000.

Det var vanfælig Torsdag Aften at finde nogen af Kompagniets Embedsmænd, og Arbejderne var heller ikke meget snakkelsige. Det blev oplyst, at Arbejdsstyrken ved Fabrikkerne var 40 eller 50 Mand. Der benyttedes saa lille Skjælv som muligt, forat Tabet af Menneskeliv ved Eksplosioner skal blive saa lille som muligt. Af de 40 Mand arbejdede kun 17 i Fabrikken. Alle de, som ikke blev dræbt eller saaret, rømte ud ved første Lyd af Eksplosionen.

I Kenosha havde man fuld Rede paa, at det var en KrudtEksplosion og ikke Jordbævs, som man troede saa mange andre Steder langs Michiganens Bredder.

Farmbygninger i Nærheden af Kenosha og Macine blev ødelagt, og Kreaturer dræbtes. Det er muligt, at flere Farmere og deres Familier

ligger døde i Ruinerne af deres Hjem.

Egen omkring den ødelagte By er under militært Oplysn. Sheriff Stahl har en lille Hær Deputy Sheriffs, som har oprettet en „Fire-Zone“ en svart Mil fra det Krudtkammer, som staa tilbage, og han tillader ingen at komme derhen.

Det er den femte Eksplosion i Løbet af syv Aar, og Arbejderne er blevet vant til at vente Ulykker. Men en Ulykke som denne havde ikke den ældste Arbejder i Fabrikken kunnet tænke sig.

Eksplosionen skædes som Jordbævs mange Steder — saa langt borte som i Cleveland, Ohio, Clinton, Ia., og Goshen, Ind. To Ulykkelser skædes i Lockport og Willow Springs, Ill., og mange Binduer blev knuste saavel i Hjem som i Butikker. To Ulykkelser skædes i Barrington, Ill., som ligger 25 Mil fra Ulykkesstedet.

Flere Binduer blev knust. Et Bindue faldt ud paa Gaden. Folk der vidste, at det ikke var noget Jordbævs; de funde se Luerne fra Krudtfabrikken. I Cleveland, Ohio, og Clinton, Ia., troede man, at det var Jordbævs. Seismografen i St. Ignace College Observatorium i Cleveland antydede Jordbævs Vibrationer, som begyndte Kl. 8.45 og varede 25 Minutter. Der var to særskilte Ulykkelser.

Fra Michigan City, Ind., kom der Melding om, at de troede der, at de havde haft et Jordbævs ved 8.27 Tiden.

I Elkhart, Ind., havde man følt det Kl. 8.26.

Mattie Jensen, som tjente i Arbejdernes Boardinghus, blev saaret af nedfaldende Murbrokker og ligger nu paa et Hospital her i Kenosha.

Charles Hanson af Pleasant Prairie siger, at han kørte paa Geneva Vejen om Aften, da han saa et Ulykkeslyst og sølte en stærk Ulykkelse. Søsten stælede, og hans Pugg væltede. Han faldt ud og fik flomme Kvæstelser. Han ved ikke, hvad der blev af Søsten.

T. A. Jates, Stationsagenten i Pleasant Prairie, har hele Soveværelset indstyrtet i Vandager, men han vil alligevel ikke forlade sit Arbejde. Det var ham, som tilfaldte Skjælv, for Telegrafforbindelsen med andre Byer blev ødelagt.

Endnu følgende Enkeltheder:

- Kenosha — hvert Bindue i Byen knust.
- Macine — hele Byen rystedes, stor Støbe paa Gendommen.
- Bausfegan — Beboerne farer ud paa Gaden, men det var Jordbævs.
- Rake Forest — fashionable Hjem beskadigede.
- Evanton — Byen rystet, Sporvognstjæven afbrudt.
- Chicago — Byen rystes af Støbe, Panik i Theatre og Hoteller.
- Gary — to Stød høres, antaget for Jordbævs.
- Aurora — Bygninger stjæter, Skral i Gaderne.
- Elgin — en Kvinde falder død om, stor Støbe paa Gendommen.
- Burlington, Ia. — Stødene antoges for Jordbævs. Mennesker forkræffes.

En forulykket Ekspedition. Til Reuters Bureau meddeles, at en Ekspedition, bestaaende af Politichef i Papua, Ny Guinea, Stanford Smith, 2 Officerer, 12 indviede Politibetjente og 14 Bærere afgik den 18. November i Njor fra Port Moresby paa en Dydaglesbrev til det indre af Ny Guinea. Siden den 7. December er der ikke indløbet nogen Efterretning om dem, hvorfor man nærer Frygt for deres Skæbne. De skal med Und-

tagelse af 2 indviede, der er naaede frem til Goaribari, være bleven dræbt. En udsendt Skjælspekspektion faaenes ligeledes. Meddelelsen er endnu ikke bleven bekræftet.

Uroen i Indien

Gøringen i Indien giver sig stadig nye Udslag og jamler sig stadig om Bengalen, særlig om Nord- og Østbengalen.

De Forhaabninger, man havde sat til Lord Morleys Reformer, har foreløbig ikke vist at slaa til.

Agitatorerne finder jærlig Indgang blandt de lavere Embedsmænd ved Jernbane- og Postvæsenet, særlig skal Embedsmændene ved Assam-Bengal-Vanen være fjendtlighedsindede mod det engelske Regimente.

Det Mord, der forleden Nat i en af Kalkuttas Sidegader forsvædes paa den indiske Politistyrke, er, i fl. „Verl. Tagebl.“ — ingenlunde en enfaaende Begivenhed. Overfald paa Jernbanetog og Enkeltpersoner hører til Dagens Orden, og Mordet i Kalkutta var forberedt læg i Norgejen.

Munken Bloder og den hellige Synode.

Den Modstand, Munken Bloder har rejst mod den hellige Synodes Befaling til ham om at drage til et andet Kloster, synes at skulle faa videre Følger.

Der har, lige siden Kirken under Peter den Store blev sat under Statens og den hellige Synodes Formynderskab været en Bevægelse i Rusland, der gik ud paa at faa den hellige Synode bort og faa Kirken stillet umiddelbart under Czaren.

Denne Bevægelse har nu benyttet Lejligheden til at rejse sig og stille sig paa Munken Bloder, der har appelleret til Czaren som den ortodokse Kirkes overste Hoved.

Da den kejserlige Udsending var i Tiarifin for at undersøge Forholdene, kastede Bloders Tilhængere sig paa Knæ for ham og bad ham give Czaren, at de ønskede som den ortodokse Kirkes trofaste Medlemmer at adlyde Czaren alene uden Synodens Mellekomst.

Der er — i fl. „Daily News“ — Sandynlighed for, at et stærkt Parti ved Hofvet understøtter Munken.

Dennes Telegram til hans Venner lød: „Jeg beder eder om at anraabe om den himmelske Guds Bistandelse, saa vil den jordiske Gzar ogsaa have Medlidenskab med os“.

Mobiliseringens Senjagt.

Senjagten med Mobiliseringen af over en Fjerdedel af vor itaaende Hær langs den mexicaniske Grænse er ikke længere en Hemmelighed. Den mexicaniske Insurrektion, som i over et Aar har forstyrret den nationale Fred og tillige voldt Udlandet Besvær, skal standses, og det mener Regeringen i Washington kan gøres ved at oprette en stærk Grænsevagt, saa der ikke kan indsmugles hverken Ammunition eller Mand fra dette Land. En saadan Grænsevagt skal de 20,000 Soldater udgøre. — Maasse der ogsaa bag om denne Senjagt kan ligge en anden — en lignende som den, der laa til Grund for vor Flaades Jordomsejling.

Petolosken i England vedtoges forleden ved 1. Behandling med 351 St. mod 227 St.

Jorden rundt.

Sultanen af Marokko vil i Løbet af Foraaret afslæge Besøg i Letuan og Tanager. Det er 20 Aar siden Sultanen har gæstet Tanager.

Den striglige Flyver Glasch styrkede den 23. Febr. fra en Højde af 30 Meters i Havet mellem Monte Carlo og Nizza. Flyveren blev reddet uskadt.

Søulykke. Christiansund, 21. Februar. Under en orkanagtig Storm i Aftes gik 3 Fiskerbåde under, og 11 Mand druknede. En Vaad faaenes.

Den tyske Hærs Forsøgelse i Fredstid er vedtaget i Rigsdagen med 217 St. mod 63 (Socialdemokrater, Polakker og 3 af Centrum).

I Petrifan, russisk Polen, er en lauge efterfølgende Bighandler Drecksler bleven arresteret tillige med en af sine Agenter. Han har drevet Bighandelen i Karevis.

Partifuller Clausen i Sidsund fik i Bøge „Sobro Av.“ forleden sendt et 3 Mil langt Skind af en Klapperflange. Hans Søn, der er bosat i Florida, havde skudt og slaaet Slangen.

Dr theol. Krogh-Tønning død. Den 19. Febr. afgik Dr. Krogh-Tønning ved Døden i en Alder af 68 Aar.

Den afdøde har haft Præstegerning forskellige Steder i Norge, og saa i nogle Aar Lærergerning ved Pastoralseminariet, men hans Arbejde faldt dog for en meget stor Del indenfor Studerefamrets Række.

En ikke ringe Mængde teologiske Bøger foreligger fra hans Haand, blandt hvilke Hovedværket er „Den kristelige Dogmatik“, som han udgav i Aarene 1885 — 94.

I 1899 jagte han sin Afted, efter at det var kommen klarere og klarere frem, at han droges mod Romerfirken, og i 1900 trådte han aabenlyst over til denne.

De Krigne i den tyrkiske Hær. Der herikede ved Begyndelsen af det nye Regimente i Tyrkiet stor Vegeistring blandt Alfe-Muhammedanere for den almindelige Bærnepligt, der nu skulle indføres.

Men Begejstringen er allerede betydelig fælnet. Det viser sig saa vanfælig at forene saa forskellige Elementer i samme Hær, at man tænker paa at ændre Lovene om den almindelige Bærnepligt saaledes, at det bliver Alfe-Muhammedanere tilladt at blive fritaget for aktiv Tjeneste mod at indrede en fast aarlig Afgift.

Den tyske Kronprins til Rom. Den tyske Regering har været i en del Tid Forlegen med, hvorledes den skulle forholde sig overfor den italienske Nationalitet — det gjaldt jo om ikke at støde det katolske Centrum altfor meget.

Man har nu — i fl. „Norddeutsche Allg. Zeitung“ — fundet den Løsning, at det ikke bliver Keiserparret, men Kronprinsparret, der overbringer det italienske Kongepar Sufankningen.

Mindesmærke paa Tolstøjs Grav. Under Forjæde af den bekendte Tolstøj-Maler Njepin har der i St. Petersborg dannet sig en Komite af Forskattere og Kunstnere, der forestaaer en Indsamling til et Mindesmærke paa Tolstøjs Grav. Mindesmærket, til hvilket der allerede er indkommen en betydelig Sum, kommer til at bestaa af en Høj af Stenblokke, hvori der indrettes en Marmorhal, i hvis Vægge der indhugges Citater af Tolstøjs Skrifter. En Trappe, der prydes med allegoriske Figurer, skal føre op til Hallen. Overst paa Mindesmærket skal findes et Kors paa en Bibel.

Edsvorneretten i Nizza, Frankrig, har idømt Dr. Brenques, der i sin Tid myrdede sin Svoger, Direktør for Nizzas Observatorium, Charterois, for at komme til at arve ham, livsvarigt Tughus.

Den traadløse Telegraf. Paris, 21. Februar. Mellem den traadløse Telegrafstation paa Eiffeltårnet og Station i Glycerie i Standa foretoges i Gaar en regelmæssig Udveksling af Telegrammer. Afstanden mellem de to Stationer er 6000 Kilometer.

Engelsk Justits. Et Medlem af Underhuset, den uafhængige Nationalist Biomeil, der offentlig havde beskyldt Underhusets Formand for Partifædd, er paa Forslag af Premierminister Asquith bleven udelukket fra Underhusets Møder i 8 Dage. Forslaget vedtoges med 311 St. mod 84.

Russerne i Persien. Fra Teheran meldes, at den Embedsmænd, der er beordret til at undersøge Aarsagen til den russiske Konsul i Spahans Død, anser den Antagelse for fuldt begrundet, at der foreligger en Forbrydelse. Konsulen blev saa Dage tidligere funden druknet i en Brønd i Konsulatets Gaard.

Tvoagtige Postbude. Berlin, 23. Februar. Til Morgenbladene telegraferes fra Hamburg: To Postbude, der er bleven arresterede, har tilfældig at have stjaalet en Bengejak med 94 anbefalede Breve, der var bestemt til Paris. Brevene indeholdt imidlertid kun Bekster og Checks, til Dels til store Beløb, men ingen rede Penge.

Rigsdumaen i Rusland har vedtaget et Lovforslag om Udlevering af Forbrydere, deriblandt ogsaa politiske Forbrydere, for saa vidt deres Forbrydelse har været rettet mod et fremmed Statsoverhoveds Liv, Frihed, Hælsed eller Ære. Udleveringen er dog betinget af, at den udleverede dømmes af en ordentlig Domstol og kun for den Forbrydelse, der har været Grunden til Udleveringen.

Søndagsvalg i Norge? Et mærkeligt Forslag, den norske Regering havde stillet angaaende at henlægge Stortingsvalget til Søndagen, mødte naturligvis energisk Protest inden for kirkelige Kredse.

Stortingets Kirkegruppe har enstemmig taget Stilling imod Forslaget. „Dermed kan“ — skriver „Kirkeligt Ugeblad“ — „Stortingsmaalet forhaabentlig betragtes som afgjort“.

Roderne i Rusland. Rigsdumaen behandiede i sit 10de Dnsdag den 22. Febr. et af 166 Medlemmer af Oppositionen og Centrum fremsat Forslag om Ophævelse af de indforskandede Bestemmelser om Roderens Besættelsesret. Dumaen vedtog med 208 St. mod 138, at den ikke vilde udtale sig herover for eller imod Forslaget, men vilde overlade det til Udvalget vedrørende den personlige Udskræftighed, der skal afgive Betænkning inden en Maaned, at afgøre, om en saadan Ophævelse er ønskelig.